

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne Pana dr Grzegorza Skrobińskiego

prof. dr hab. Cezary Sanecki

Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi

Dziedzina sztuki

Dyscyplina artystyczna – sztuki muzyczne

Łódź, 22 marca 2023 r.

Zleceniodawca opinii

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Rada Dyscypliny Artystycznej, pismo z dnia 19 grudnia 2022 roku, zlecenie podjęte w związku z decyzją Rady Doskonałości Naukowej o wyznaczeniu recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr **Grzegorzowi Skrobińskiemu** w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne, na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz.U. 2021 poz. 478). Postępowanie zostało wszczęte na wniosek Pana dr Grzegorza Skrobińskiego z dnia 4 maja 2022 roku skierowany do Uniwersytetu Fryderyka Chopina w Warszawie za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej. Do nadesłanego mi przez prorektora Uczelni prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, wskazanej przez wnioskodawcę do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego, zgodnie z art. 220 ust. 2 pkt. 3 Ustawy z dnia 20.07.2018 roku, pisma informującego o wyznaczeniu mojej osoby przez RDN recenzentem osiągnąć Pana dr Grzegorza Skrobińskiego, została dołączona właściwie skonstruowana dokumentacja w formie elektronicznej.

Podstawowe dane o Habilitancie

Pan dr Grzegorz Skrobiński kształcił się w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie oraz na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie fortepianu prof. Elżbiety Tarnawskiej i kameralistyki prof. Katarzyny Jankowskiej-Borzykowskiej. Studia ukończył w 2010 r. otrzymując tytuł magistra w dziedzinie sztuk muzycznych, kierunek instrumentalistyka, na Wydziale Fortepianu, Klawesynu i Organów, specjalność – gra na fortepianie. W tym samym roku uzyskał pełne uprawnienia pedagogiczne.

Pan Grzegorz Skrobiński uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, nadany mu uchwałą Rady Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, w dniu 27 września 2018 roku (praca doktorska pt.: *Równoważność relacji obu instrumentów w duecie fortepianowym na przykładzie Sonaty na dwa fortepiany KV 488 W. A. Mozarta oraz Suity na dwa fortepiany op. 17 S. Rachmaninowa*, promotor: dr hab. Andrzej Guz).

Habilitant podnosił swoje kwalifikacje artystyczne na wielu kursach mistrzowskich pracując z takimi pedagogami jak: Kevin Kenner, Dang Thai Son, John O'Connor, Viera Nossina, Viera Gornostajeva, Jerzy Marchwiński, Ewa Pobłocka, Andrzej Tatarski. W 2008 roku brał udział w Hamamatsu Piano Academy gdzie profesorami prowadzącymi byli m. in. Sergiej Babayan, Oksana Jablonskaya i Hiroko Nakamura.

Habilitant był związany pracą jako pedagog:

- od 01.10.2010 r. do 30.09.2018 r. jako asystent w Katedrze Kameralistyki Fortepianowej i Smyczkowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie,
- od 01.10.2018 r. do chwili obecnej jako adiunkt w Katedrze Kameralistyki Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie (od 2019 roku prowadzi własną klasę kameralistyki).

Równolegle z działalnością w warszawskim Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina pracował od września 2001 r. jako nauczyciel w sekcji kameralnej w ZPSM nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie, uzyskując kolejno stopień nauczyciela kontraktowego (w 2011 r.) i mianowanego (w 2021 r.). Ponadto od 2019 do 2021 roku zatrudniony był jako pianista akompaniator w ZPSM nr 1 w Warszawie.

Kandydat za swoją działalność pedagogiczną otrzymał nagrody:

- Nagroda I stopnia Dyrektora ZPSM nr 4 w Warszawie w 2014 r.,
- Nagroda II stopnia Dyrektora CEA w Warszawie w 2016 r.

Oprócz pracy pedagogicznej, Pan **Grzegorz Skrobiński** prowadzi bogatą i zróżnicowaną działalność koncertową, występując jako solista i kameralista.

Pan **Grzegorz Skrobiński** jest laureatem:

- II Nagrody na Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Janiny Garści w Stalowej Woli w 1996 roku,
- II Nagrody na Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym w Koninie w 1998 roku,
- Wyróżnienia na Ogólnopolskim Konkursie Chopinowskim w Warszawie w 1999 roku,
- I Nagrody na Ogólnopolskich Przesłuchaniach Zespołów Kameralnych we Wrocławiu w 2003 roku,
- III Nagrody na Międzynarodowym Konkursie Kameralnym im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi w 2007 roku,
- Wyróżnienia na Międzynarodowym Konkursie Kameralnym im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi w 2010 roku.

Habilitant jest również finalistą Międzynarodowego Konkursu Muzyki Kameralnej im. J. Brahmsa w Gdańsku w 2009 roku oraz Międzynarodowego Konkursu Kameralnego we Frankfurcie w 2009 roku.

Ocena Autoreferatu

W Autoreferacie Pan dr Grzegorz Skrobiński prezentuje swoje wykształcenie, zainteresowania artystyczne, działania dydaktyczne i naukowe. Szczególne miejsce w działaniach artystycznych Pana Grzegorza Skrobińskiego zajmuje muzyka kameralna, stanowiąca przeważającą część jego repertuaru. Doświadczenia w wykonawstwie muzyki kameralnej Habilitant wskazuje jako te, które najbardziej rozwinęły Jego wrażliwość. Istotne znaczenie w działaniach Kandydata ma muzyka polska. Promowanie kultury polskiej, zwłaszcza twórczości kompozytorów mniej znanych jest jednym z Jego artystycznych zadań. Habilitant dokonuje prawykonania muzyki nowej, szczególnie dzieł skomponowanych przez młodych kompozytorów.

Obrazu sylwetki i działań Pana dr Grzegorza Skrobińskiego dopełnia prezentacja działalności dydaktycznej (osiągnięcia studentów i uczniów), naukowej (udział w projektach i konferencjach badawczo – edukacyjnych) i organizacyjnej.

Jako najistotniejsze swoje dzieło artystyczne Habilitant wskazuje album płytowy: *Nowakowski. Chopin – Chamber Music* wydany przez firmę Dux (Dux 1733) w 2021 roku.

Autoreferat Pana Grzegorza Skrobińskiego jest obszerny i dokładnie przedstawia osobę Kandydata. Pewnym mankamentem jest brak wyraźnie sprecyzowanych, wynikających z dotychczasowych działań, planów artystycznych i naukowych Habilitanta.

Ocena dołączonego dzieła artystycznego, (osiągnięcia będącego przedmiotem postępowania habilitacyjnego)

Dzieło artystyczne Pana dr Grzegorza Skrobińskiego to wydana w 2021 roku przez wytwórnię DUX płyta CD (DUX 1733), zawierająca utwory kameralne Józefa Nowakowskiego: *Kwintet fortepianowy Es-dur op. 17 nr 2 (1833)*, *Duo A-dur op. 18 na skrzypce i fortepian (1841)* oraz dokonana przez Jerzego Cembrzyńskiego aranżacja na skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas, obój i gitarę *Preludium e-moll op. 28 nr 4 F. Chopina*. Dzieło artystyczne zostało zarejestrowane w dniach: 6-7 grudnia 2020 roku w Europejskim Centrum Kultury im. Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach oraz 13-15 grudnia 2020 roku w sali kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie. Reżyserem nagrania byli: Małgorzata Polańska, Lech Tołwiński, Igor Szymański oraz Anna Nowak. Mastering wykonany został przez Igora Szymańskiego i Dorotę Tarnowską-Antosik. Za stronę plastyczną wydawnictwa odpowiedzialna była Agnieszka Zakrzewska. W realizacji nagrania oprócz Pana Grzegorza Skrobińskiego udział wzięli: Marta Gębska – skrzypce oraz zespół Warsaw String Ensemble w składzie: Wojciech Proniewicz – skrzypce, Grzegorz Chmielewski – altówka, Jan Roszkowski – wiolonczela oraz Jerzy Cembrzyński – kontrabas.

Wybrane przez Habilitanta utwory Józefa Nowakowskiego reprezentują bardzo ciekawą stylistykę wczesnego okresu Romantyzmu z charakterystycznym dla tego czasu stylem brillant. Kompozytor stawia przed wykonawcami bardzo duże zadania interpretacyjne, zarówno w aspekcie czysto technicznym, jak również w warstwie wyrazu emocjonalnego czy niuansów kolorystycznych. *Kwintet Es-dur op. 17* to utwór, w którym kompozytor często powierza główny ciężar narracji partii fortepianu. Jest to związane z istotą kwintetu fortepianowego jako koncertu na fortepian i kwartet smyczkowy (w tym przypadku w nieco odmiennym składzie: skrzypce altówka, wiolonczela i kontrabas). Realizacja partii fortepianu, która w tym utworze ma charakter wiodącej, jest obarczona ryzykiem interpretacyjnym polegającym na zdominowaniu pozostałych partii instrumentalnych. W przedstawionym nagraniu ta dysproporcja nie ma miejsca. Wykonanie jest lekkie i eleganckie, z zachowaniem

bardzo dobrych proporcji między poszczególnymi instrumentami. Warte podkreślenia jest zrozumienie stylistyki brillant oraz naturalność frazowania pianisty.

Duo A-dur op. 18 na skrzypce i fortepian to utwór o nieco odmiennym charakterze. Istotą tego dzieła jest równoprawne potraktowanie obu partii instrumentalnych, które prowadzą równorzędne partie solowe. W pewnym sensie forma utworu jest potwierdzeniem tytułu: *duetu koncertującego*. Stanowi to istotną trudność w wykonaniu tego dzieła, wymagającego od wykonawców zarówno dużej dyspozycji solistycznej, jak i wysokiego poziomu kompetencji kameralnych. Artyści bardzo dobrze radzą sobie z zawiłościami wykonawczymi tego wymagającego dzieła.

W obydwu przedstawionych kompozycjach Józefa Nowakowskiego szczególnie istotny jest zamysł interpretacyjny, którego podstawą jest bardzo dobrze skonstruowany dialog równoprawnych partii instrumentalnych, polegający na realizacji przez każdego z wykonawców zarówno wspólnej, zespołowej, jak i indywidualnej wizji dzieła, co wzbogaca narrację i przekaz emocjonalny utworów.

Interpretację tych skomplikowanych wyrazowo dzieł oceniam bardzo wysoko. Artyści w wyjątkowy sposób oddają intencje kompozytora zachowując jednocześnie własną, oryginalną wizję utworów. Interesująco ukazują zmienność brzmieniową kompozycji. Pan Grzegorz Skrobiński wraz z pozostałymi artystami bardzo sugestywnie oddaje intencje kompozytora, prezentując się jako dojrzały artysta potrafiący przy pomocy wysublimowanych i zróżnicowanych środków pianistycznych ukazać wizje artystyczne twórcy.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że kształt i jakość artystyczna dzieła zasługuje na docenienie.

Osiągnięcia artystyczne

Przedstawiona dokumentacja ukazuje zainteresowania artystyczne, estetyczne i repertuarowe Habilitanta. Dorobek artystyczny Pana Grzegorza Skrobińskiego jest różnorodny. Od chwili uzyskania stopnia doktora w 2018 roku, uczestniczył w ponad 50 przedsięwzięciach artystycznych, prezentując utwory solowe i kameralne we współpracy z instrumentalistami i śpiewakami. Partnerami Kandydata byli muzycy o uznanym dorobku artystycznym w Polsce i za granicą. Habilitant brał udział w koncertach w różnych salach koncertowych (filharmonie, studia koncertowe, uczelnie, szkoły muzyczne, kościoły, muzea, centra i ośrodki kultury, zamki itp.), przedstawiając repertuar składający się z utworów m. in.: J. S. Bacha, G. Bacewicz, L. van Beethovena, J. Brahmsa, F. Chopina, P. Czajkowskiego, C. Debussy'ego, F. Dobrzyńskiego, M. de Falli, G. Fitelberga, C. Francka, I. Frolowa, Ph. Glassa, W. Maliszewskiego, K. Lipińskiego, H. Melcera, S. Moniuszki, W. A. Mozarta, J. Nina, Z. Noskowskiego, J. Nowakowskiego, I. J. Paderewskiego, A. Piazzolli, F. Poulenca, S. Prokofiewa, M. Ravela, C. Saint-Saensa, F. Schuberta, J. Sibeliusa, R. Straussa, R. Szczerdina, D. Szostakowicza, K. Szymanowskiego, M. Wajnberga, H. Wieniawskiego, J. Zarebskiego, W. Żeleńskiego.

Cenne jest, że Kandydat posiada w swoim repertuarze dzieła kompozytorów polskich, w tym kompozytorów współczesnych.

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant dokonał nagrań trzech płyt CD:

1. *Nowakowski. Chopin – Chamber Music* DUX 1733,
2. *Halina Krzyżanowska Chamber Music* DUX 7647,
3. *Per Musicam Ad Astra* DUX 1504.

Osiągnięcia artystyczne Pana dr Grzegorza Skrobińskiego stanowią podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego sztuki.

Działalność dydaktyczna

Po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w 1997 roku Habilitant rozpoczął pracę jako asystent w Katedrze Kameralistyki Fortepianowej i Smyczkowej, współpracując z prof. Katarzyną Jankowską-Borzykowską i prof. Mają Nosowską. Po uzyskaniu w 2018 roku stopnia doktora sztuki został zatrudniony na stanowisku adiunkta. Od 2019 roku samodzielnie prowadzi klasę kameralistyki fortepianowej. W latach 2010 – 2022 pracował również jako pianista kameralista w klasach skrzypiec i wiolonczeli współpracując m.in. z profesorami: Andrzejem Gębskim, Konstantym Andrzejem Kulką, Sławomirem Tomasikiem, Agatą Szymczewską, Januszem Wawrowskim, Jakubem Jakowiczem, Tomaszem Strahlem. Równolegle od września 2010 roku pracował jako nauczyciel sekcji kameralnej w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie łącząc prowadzenie zespołów kameralnych z działalnością pianisty – akompaniatora w klasach fletu i fagotu. Od 2019 roku pracował jako pianista – akompaniator w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 w Warszawie w klasach skrzypiec i wiolonczeli. W 2011 roku uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego a w 2021 nauczyciela mianowanego.

Kandydat prowadził kursy mistrzowskie zarówno z kameralistyki jak i z fortepianu.

Wymienić należy tutaj *Ogólnopolskie Warsztaty Pianistyczne* w Krynicy Zdroju, *Opolski Bank Talentów*, czy Międzynarodowe Kursy Pianistyczne *International Summer Music Academy* w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu.

Młodzi muzycy, z którymi Pan Grzegorz Skrobiński współpracował w okresie po uzyskaniu stopnia doktora sztuki, zdobywali nagrody i wyróżnienia w konkursach, m. in.:

1. Kwintet fortepianowy w składzie: Katarzyna Ludwicka, Julia Mazurek, Magdalena Rzechowska, Igor Rudnicki, Konstancja Śmietańska – Grand Prize na konkursie Valencia Awards Summer Sessions 2022,
2. Kwintet fortepianowy w składzie: Szymon Drabiński, Aleksandra Kornowicz, Kosma Gawor, Zuzanna Mańka, Maria Kosacka – III Nagroda na Międzynarodowym Konkursie OPUS w 2020 roku oraz II Nagroda i Nagroda Specjalna za wykonanie utworu Juliusza Zarębskiego na XX Międzynarodowym Konkursie im. Juliusza Zarębskiego w 2020 roku. Zespół był finalistą Międzynarodowego Konkursu Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi w roku 2022.
3. Trio fortepianowe w składzie: Małgorzata Godek, Katarzyna Pernach, Ignacy Krzemiński-Iwan – III Nagroda na Sochaczewskich Spotkaniach Kameralnych w 2018 roku, III Nagroda na Warszawskim Forum Muzyki Kameralnej w 2018 roku,
4. Jan Widlarz, Antoni Wrona, Marcel Groblewski – III Nagroda na Konkursie CEA dla zespołów kameralnych w 2018 roku.

Studenci Pana Grzegorza Skrobińskiego wielokrotnie występowali na znaczących koncertach.

Kandydat wielokrotnie był wykładowcą na kursach muzyki kameralnej oraz pianistą – akompaniатorem podczas międzynarodowych warsztatów.

Habilitant zasiadał w Jury konkursów muzycznych.

Działalność badawcza, publicystyczna i organizacyjna

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora sztuki (temat pracy doktorskiej: Równoważność relacji obu instrumentów w duecie fortepianowym na przykładzie Sonaty na dwa fortepiany KV 488 W. A. Mozarta oraz Suity na dwa fortepiany op. 17 S. Rachmaninowa), Pan dr Grzegorz Skrobiński brał udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych zajmując się aspektami pracy twórczej i pedagogicznej. Jest autorem referatów, m.in. *Kameralistyka – partnerstwo solistów (2019)*; *Kameralistyka jako niezbędny element wykształcenia kompletnego muzyka (2020)*. Kandydat brał udział w konferencjach artystyczno-naukowych w Polsce i w Estonii.

Habilitant był również organizatorem lub współorganizatorem takich wydarzeń jak: *Kameralistyka znana i lubiana*, *Chopin Chamber Academy Festival* oraz koncertów w Warszawskim Towarzystwie Muzycznym i Na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina.

Konkluzja

Po analizie dokumentacji zawierającej działalność Pana dr **Grzegorza Skrobińskiego**, stwierdzam, że jego dorobek jest wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego sztuki. Osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne dr Grzegorza Skrobińskiego są różnorodne. Stanowią nie tylko znaczny wkład w samą dyscyplinę, ale również przekładają się na sferę dydaktyki i upowszechniania kultury. Dorobek Habilitanta i Jego działania są ważne również w aspekcie troski o zachowanie polskiej tożsamości kulturowej w kraju i za granicą. Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia Pana dr Grzegorza Skrobińskiego **spełniają wymagania** Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz.U. 2021 poz. 478), stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

prof. dr hab. Cezary Sanecki